

AFKONDIGINGSBLAD VAN SINT MAARTEN

Jaargang 2016

No. 16

Landsverordening van de 11de april 2016 tot wijziging van de Pensioenlandsverordening overheidsdienaren, de Landsverordening leeftijdsgrens ambtenaren en de Wachtgeldregeling overheidsdienaren in verband met verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd

IN NAAM VAN DE KONING!

De Gouverneur van Sint Maarten,

In overweging genomen hebbende:

dat het voor de houdbaarheid van het pensioenstelsel noodzakelijk is om de pensioengerechtigde leeftijd voor overheidsdienaren te verhogen en dat het wenselijk is met deze verhoging aan te sluiten bij de voorgenomen wijziging van de pensioengerechtigde leeftijd op grond van de Landsverordening Algemene Ouderdomsverzekering;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld de onderstaande landsverordening:

Artikel I

De Pensioenlandsverordening overheidsdienaren wordt als volgt gewijzigd:

A

In de artikelen 6, eerste lid, onderdeel c, en artikel 31 wordt de zinsnede 'de 60-jarige leeftijd' telkens vervangen door: de 62-jarige leeftijd.

B

In de artikelen 12, 27, vierde lid, 28, eerste lid, 42, tweede lid, en 68, vierde lid, wordt de zinsnede 'de leeftijd van 60 jaar' telkens vervangen door: de leeftijd van 62 jaar.

C

Artikel 27 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onderdeel b, vervalt de zinsnede: tot een maximum van 70%.
2. In het derde lid wordt de zinsnede 'tot zijn 60ste levensjaar' vervangen door: tot diens 62ste levensjaar.
3. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
 6. Het pensioen bedraagt jaarlijks maximaal 70% van de pensioengrondslag bij het bereiken van het 60ste levensjaar en maximaal 74% bij het bereiken van het 62ste levensjaar.

Artikel II

In de artikelen 4, eerste lid, 5, eerste lid, en 6, eerste lid, van de Landsverordening leeftijdsgrens ambtenaren, wordt de zinsnede 'de leeftijd van 60 jaar' telkens vervangen door: de leeftijd van 62 jaar.

Artikel III

In afwijking van artikel 12, eerste lid, van de Pensioenlandsverordening overheidsdienaren kan een overheidsdienaar zelf bepalen wanneer diens recht op ouderdomspensioen ingaat indien diegene:

- a. op de datum van de inwerkingtreding van deze landsverordening de leeftijd van 58 jaren heeft bereikt;
 - b. opteert voor leeftijdsontslag tussen diens 60ste en 62ste levensjaar;
- en,
- c. daarbij een opzegtermijn van 6 maanden in acht neemt.

Artikel IV

De Wachtgeldregeling overheidsdienaren wordt als volgt gewijzigd:

In artikel 31, onderdeel b wordt 'de leeftijd van 60 jaar' vervangen door: de leeftijd van 62 jaar.

Artikel V

De Landsverordening verhoging leeftijdsgrens 1996 wordt ingetrokken.

Artikel VI

Deze landsverordening treedt in werking op een bij landsbesluit te bepalen tijdstip.

Deze landsverordening wordt met de memorie van toelichting in het Afkondigingsblad geplaatst.

Gegeven te Philipsburg, *elfde* april 2016
De Gouverneur van Sint Maarten

De *vijftiende* april 2016
De Minister van Algemene Zaken

Uitgegeven de *negentiende* april 2016
De Minister van Algemene Zaken
Namens deze,
Hoofd Afdeling Juridische Zaken & Wetgeving

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen deel

Algemeen deel

Als gevolg van vergrijzing en ontgroening¹ staan de pensioenstelsels in de meeste westerse landen onder druk. Zo ook in Sint Maarten. De verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd leidt tot meer werkende en minder niet-werkende deelnemers aan het pensioenfonds, waardoor het pensioenstelsel op termijn betaalbaar blijft en meer solide wordt. Om die reden wordt de AOV-leeftijd verhoogd van 60 naar 62 jaar. Het pensioen van overheidsdienaren, geregeld in de Pensioenlandsverordening overheidsdienaren, vormt samen met de AOV, het pensioeninkomen van gewezen overheidsdienaren. Samen kunnen zij maximaal 70% vormen van de pensioengrondslag. De pensioengrondslag is het gemiddelde inkomen over de twee jaren voorafgaand aan het jaar waarin de pensioengerechtigde leeftijd wordt bereikt. Nu de leeftijd waarop men AOV-gerechtigd wordt opschuift naar 62 jaar, mist de gewezen overheidsdienaar 2 jaar lang een deel van zijn pensioeninkomen, indien de pensioengerechtigde leeftijd voor overheidsdienaren niet eenzelfde wijziging ondergaat.

Daarnaast willen steeds meer overheidsdienaren die de pensioengerechtigde leeftijd naderen, langer in dienst blijven. Hiervoor zijn verschillende redenen, of men kan de financiële gevolgen van pensionering nog niet aan, of men is nog niet bereid om de carrière af te sluiten. Verhoging van de leeftijdsgrens voor overheidsdienaren naar 62 jaar, in navolging van dezelfde verhoging van de AOV-leeftijd, zal dan ook voor niemand als een verassing komen.

Als gevolg van de verhoging van de pensioenleeftijd moeten ook opnieuw keuzes worden gemaakt ten aanzien van de opbouw van pensioen, de samenloop met andere pensioenvoorzieningen en de noodzaak van een overgangperiode. Hiertoe worden de volgende additionele maatregelen noodzakelijk geacht:

1. het opbouwpercentage blijft gehandhaafd op 2% per jaar;
2. overheidsdienaren bouwen maximaal 70% pensioen op tot hun 60ste jaar en 74% tot hun 62ste jaar;
3. de pensioenleeftijd wordt niet verhoogd voor mensen die een VUT-uitkering ontvangen;
4. de overgangperiode duurt 2 jaar; en,
5. de leeftijdsgrens wordt per direct verhoogd naar 62 jaar maar gedurende de overgangperiode kan de overheidsdienaar er voor opteren eerder uit te treden.

Toelichting op de maatregelen.

¹ Ontgroening is het afnemen van het aandeel jongeren in de bevolking als gevolg van een afname van het geboortecijfer.

1. De pensioenopbouw wordt gehandhaafd op 2% per jaar. De reden hiervoor is dat de overgrote meerderheid van de huidige populatie overheidsdienaren niet een volledig pensioen zal hebben opgebouwd aan het einde van de loopbaan. De redenen hiervoor zijn tweërlei van aard. Pensioendeelname is pas per 1998 verplicht geworden en tegenwoordig blijven werknemers minder lang bij één werkgever. Zo is bijvoorbeeld ook de verwachting dat in de toekomst steeds minder mensen hun gehele carrière bij de overheid zullen werken en zij zullen dus geen volledig pensioen opbouwen. In de huidige omstandigheden bouwt men een volledig pensioen op in 35 jaar. Verlaging van het opbouwpercentage zodanig dat een volledig pensioen wordt opgebouwd in 37 jaar, verergert dit probleem.
2. Met betrekking tot de pensioenopbouw zijn drie scenario's denkbaar:
 - a. op 62-jarige leeftijd heeft de overheidsdienaar nog geen 70% pensioen opgebouwd (meerderheid);
 - b. de overheidsdienaar bereikt de 70% pensioen tussen de leeftijd van 60 en 62 jaar; of,
 - c. de overheidsdienaar heeft al 70% pensioen opgebouwd op of vóór de 60 jarige leeftijd.De pensioenopbouw tussen 60 en 62 jaar wordt voortgezet. Dit betekent dat categorie 'a' twee jaar langer, en daarmee 4% meer, pensioen opbouwt. Categorie b en c kunnen hoger uitkomen dan 70%, namelijk tot maximaal 74%. Voor personen die al een volledig pensioen hebben opgebouwd vóór hun 60ste jaar, geldt dat de pensioenopbouw – zoals dat nu ook het geval is – stagneert bij 70%. Krachtens deze landsverordening kunnen zij echter wel weer verder pensioen opbouwen tussen de leeftijd van 60 en 62 jaar. De reden voor het in stand houden van de 70% grens bij 60 jaar is gelegen in het feit dat wanneer een overheidsdienaar al een volledig pensioen heeft opgebouwd vóór zijn 60 jaar, dit alleen het gevolg kan zijn van de vorige verhoging van de leeftijdsgrens per 1-1-1996. Die verhoging kende zijn eigen overgangsmaatregel, de VUT. Het zou onjuist zijn daar nu, 18 jaar later, nog iets aan te veranderen. De huidige overgangsmaatregelen dienen alleen te zien op de gevolgen van de huidige verhoging van de leeftijdsgrens van 60 tot 62 jaar en niet op de gevolgen van de verhoging van de leeftijdsgrens in 1996.
3. Overheidsdienaren die een VUT-uitkering genieten, hebben er voor geopteerd te stoppen met werken, voordat ze 60 jaar zijn geworden. Ze hebben gebruik gemaakt van de overgangsmaatregel welke gecreëerd werd bij de vorige verhoging van de leeftijdsgrens per 1-1-1996. Ze hebben die keuze bewust gemaakt, en het zou onjuist zijn, ook maar iets aan hun situatie te wijzigen. De verhoging geldt derhalve niet voor die groep, die groep wordt uitgezonderd.
4. De duur van de overgangsperiode wordt beperkt tot 2 jaar, dit is een overzichtelijke periode en gelijk aan de periode zoals die is gekozen voor de leeftijdsverhoging voor de AOV. Voorkomen moet worden dat er een lange overgangsperiode bestaat. Zo zijn de effecten van de overgangsmaatregelen die bij de vorige verhoging van de

leeftijdsgrens werden ingevoerd in 1996, 18 jaar later nog niet geheel uitgewerkt. Het is niet ondenkbaar dat verdere verhogingen van de leeftijdsgrens zullen volgen de komende jaren. Het samenlopen van verschillende overgangsmaatregelen werkt zeer verwarrend.

5. Gedurende de overgangsperiode mag de overheidsdienaar kiezen op welk moment, tussen het bereiken van de leeftijd van 60 en 62 jaar hij met leeftijdsontslag en pensioen gaat. Als dit moment is gelegen vóór 62 jaar moet hij dit 6 maanden van tevoren aangeven. Het verhogen van de pensioenleeftijd voor mensen die de pensioengerechtigde leeftijd al dicht zijn genaderd, wordt vaak als onredelijk gezien. Anderzijds wordt de overheid ook steeds vaker geconfronteerd met verzoeken van overheidsdienaren die graag willen blijven werken na hun 60ste jaar. De meest elegante oplossing is om de overheidsdienaren gedurende de overgangsperiode zelf de keus te geven. Praktisch gezien betekent dit dat overheidsdienaren die, op het moment van de inwerkingtreding van deze landsverordening, 58 of 59 jaar oud zijn, kunnen kiezen op welk moment (tussen de 60 en de 62 jaar) zij met pensioen gaan. Wel wordt van hun een opzegtermijn verlangd van 6 maanden indien zij eerder dan met hun 62ste jaar met pensioen willen.

Financiële paragraaf

De voorgestelde maatregelen zijn in principe budget neutraal. Wanneer overheidsdienaren met pensioen gaan, worden zij vervangen door nieuwe werknemers. Deze nieuwe overheidsdienaren zijn vervolgens ook verplicht deelnemer van het pensioenfonds waarvoor de overheid als werkgever premieplichtig is. Enig verschil kan optreden indien vervangers stevast een lager salaris zouden gaan ontvangen dan de vertrekkende overheidsdienaar. Dit is echter geen wetmatigheid.

Advies van het GOA

Op 23 april 2014 heeft het Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken (GOA) een positief advies uitgebracht over de verhoging van de leeftijdsgrens. Drie leden van het GOA hebben deelgenomen aan de werkgroep bestaande uit medewerkers van de afdeling P&O en GOA. Deze werkgroep heeft eind februari 2014 een unaniem advies uitgebracht aan de Minister van Algemene Zaken betreffende de verhoging van de leeftijdsgrens voor ambtenaren en de daarbij behorende overgangsmaatregelen zoals opgenomen in deze Landsverordening. Het streven van het GOA is, evenals dat van de Minister, om de inwerkingtreding van deze Landsverordening te laten samenvallen met de inwerkingtreding van de wijziging van de pensioengerechtigde leeftijd ingevolge de AOV.

Artikelsgewijs deel

Artikel I

Dit artikel wijzigt de Pensioenlandsverordening overheidsdienaren. Alle verwijzingen naar de leeftijd van 60 jaar worden vervangen door de leeftijd van 62 jaar en de mogelijkheid wordt gecreëerd om een pensioen op te bouwen dat meer dan 70% van de pensioengrondslag bedraagt.

Artikel II

Dit artikel wijzigt de Landsverordening leeftijdsgrens ambtenaren. Hierin wordt de leeftijd waarop een ambtenaar wordt ontslagen als gevolg van het bereiken van een bepaalde leeftijd, verhoogd van 60 naar 62 jaar.

Artikel III

Dit artikel wijzigt de Pensioenlandsverordening overheidsdienaren zodat overheidsdienaren die 58 of 59 jaar oud zijn de keus hebben om met 60 of 62 jaar met pensioen te gaan of op een moment daar tussenin. Zij moeten dan wel een opzegtermijn in acht nemen van 6 maanden.

Artikel IV

Dit artikel wijzigt de Wachtgeldregeling overheidsdienaren. In die regeling wordt namelijk ook bepaald dat het recht op wachtgeld vervalt wanneer men recht op pensioen verkrijgt. Hier is ook de leeftijd verhoogd van 60 naar 62 jaar.

Artikel V

De Landsverordening verhoging leeftijdsgrens 1996 wordt ingetrokken. Deze is feitelijk uitgewerkt, zij het dat deze daarna nog is toegepast. Hoewel de Landsverordening verhoging leeftijdsgrens 1996 juridisch was uitgewerkt, werden sommigen nog in het genot gesteld van een uitkering door hen krachtens die landsverordening uit te zonderen van de geldende leeftijdsgrens.

Per 1 januari 1996 werd de leeftijdsgrens verhoogd van 55 naar 60 jaar. Daarbij werd tevens een overgangsmaatregel geïntroduceerd die bekend werd onder de naam VUT (vrijwillige uittreding). De VUT maakte het mogelijk voor ambtenaren om tussen 55 en 60 met pensioen te gaan indien zij aan een aantal voorwaarden voldeden, te weten:

1. op 31 december 1995 lid zijn van het toenmalige pensioenfonds;
2. de leeftijd van 55 hebben bereikt; en,
3. een diensttijd van ten minste 20 jaren hebben vervuld waarvan minstens 5 jaar in Nederlands Antilliaanse dienst (in de praktijk ging men uit van 20 dienstjaren in pensioengerechtigde dienst).

Per 1 januari 2000 werd daar bovendien nog de volgende voorwaarde aan toegevoegd:

4. geboren te zijn vóór 1 januari 1949 (en in sommige gevallen vóór 1951).

Tegen die laatste voorwaarde was het nodige verzet en in Curaçao leidde dit tevens tot een rechtszaak.² De rechter heeft het niet verboden, want dat kan een rechter niet, maar geoordeeld dat de minister de klagers moest antwoorden op hun vragen. De regering van de Nederlandse

² Uitspraak GAZ nummer 103/2003 van 9 juli 2004.

Antillen heeft echter nooit geantwoord, noch is de maatregel ingetrokken. Men heeft de laatste voorwaarde niet toegepast. Met als gevolg dat alle overheidsdienaren die aan de overige voorwaarden voldeden nog altijd een VUT-uitkering werden toegekend.

De betreffende landsverordening is per 10-10-10 overgegaan op Sint Maarten. De overheid van Sint Maarten heeft per 1 juni 2013 een einde gemaakt aan deze praktijk. Bij wijze van overgangsmaatregel werd daarbij bepaald dat overheidsdienaren die per 1 januari 2000, bij het van kracht worden van de laatste voorwaarde, al voldeden aan de voorwaarden 1 en 3 in aanmerking blijven komen voor een VUT-uitkering. Dus, hoewel volgens de letter van de landsverordening deze al geruime tijd uitgewerkt is, is er nog altijd een aantal mensen die een dergelijke VUT-uitkering ontvangt en nog kunnen gaan ontvangen. Het is overigens niet de verwachting dat hier veel gebruik van zal worden gemaakt. Om te beginnen zijn er niet veel overheidsdienaren die aan die twee voorwaarden voldoen. Daarnaast is de ervaring van de afdeling P&O in de afgelopen 15 jaar dat overheidsdienaren die de pensioengerechtigde leeftijd naderen langer in dienst wensen te blijven. Bij de contractverlengingen die dit mogelijk maakten werden daarvoor argumenten gegeven die samenhangen met de economische conjunctuur en de verhoogde levensverwachting.

Aangezien deze overheidsdienaren ervoor hebben geopteerd om vóór hun 60ste jaar uit dienst te treden, ligt het voor de hand om hun uit te sluiten van de huidige verhoging van de leeftijdsgrens tot 62 jaar.

Artikel VI

Gezien de onderlinge samenhang tussen de beide ontwerpen is het streven om deze landsverordening gelijktijdig in werking te laten treden met de landsverordening tot wijziging van de leeftijd inzake AOV.

De Minister van Algemene Zaken